

La Diada, esvaïda

El PP va imposar un acte de la Diada de caràcter religiós, una missa a la seu de Palma, i PSOE i PSM no hi anaren.

La Diada de Mallorca, inventada per Unió Mallorquina fa quinze anys, s'esvaeix progressivament.

Fou la gran aposta simbòlica de la Unió Mallorquina de Maria Antònia Munar. Va ser el gran dia anual del *munarat* –tal i com, irònicament, es coneixia el paper de Munar en la política mallorquina i balear– que governà Mallorca durant dotze anys. Avui, al cap de quinze anys de la seva invenció, la Diada del Consell de Mallorca –celebrada dimecres de la setmana passada– ha esdevingut un acte fred, buit de contingut i amb un futur cada cop més incert.

La Diada 2012. Ha estat la més freda de totes les celebrades. Ja els últims

anys anà de rota batuda. Però enguany s'ha enfonsat fins a extrems mai no vistos. La tradicional absència popular s'ha vist multiplicada fins a l'infinit. Mai no havia estat tant una celebració de polítics. I no de tots, ni tan sols.

El matí del dia assenyalat, l'oposició, el PSOE i PSM-Iniciativa Verda-Entesa, plantà el PP en el primer acte del dia: els conservadors havien decidit que l'inici de la Diada es fes a la seu mallorquina, amb la celebració d'un ritu religiós. L'esquerra s'hi negà en rodó i la Diada 2012 començava així. Amb el PP tot sol anant a missa.

Bé, no del tot, tot sol, perquè es feia

acompanyar dels gegants –les figures de cartró que representen gegantament pagesos i pageses– del Consell, que dansaven pel carrer que uneix la seu del Consell i la seu. Una passejada curta amb absència absoluta de públic, a excepció dels turistes que fotografaven tan pintoresca processó.

El recurs dels gegants és l'únic que queda de la passada esplendor de la Diada dels temps de Munar. Aleshores, la que era presidenta del Consell i d'UM no sols féu inventar aquests gegants sinó que també creà un cos de ministrils que tocaven música enaltidora de la festa i de la comitiva oficial. Per cert, segons el que informà el PP en el seu dia, la contractació d'aquests músics tradicionals fou del tot irregular. Per això mateix, per la crisi econòmica i per les ganes de no repetir una Diada com les del temps de Munar, la presidenta actual del Consell, la conser-

La presidenta anterior, la socialista Francina Armengol, també feia, com Maria Antònia Munar, discursos polítics durant la Diada (a la foto, llegint el seu discurs el 2009).

Munar i Unió Mallorquina s'inventaren la Diada per la projecció política pròpia; amb Munar retirada i UM desapareguda, la Diada es va esvaïnt.

vadora Maria Salom, ha eliminat els ministrils.

No és l'únic que ha volatilitzat. De fet, gairebé tot ho ha esvaït. Tradicionalment, la Diada arrencava uns dies abans amb actes per a tots els pobles. Es feien concerts, representacions teatrals, presentacions de llibres, competicions ciclistes, curses a peu, romeries, demostracions de castellers, fins i tot s'arribà a organitzar alguna fira –per mostrar com era la pagesia d'un temps a Mallorca– i un concurs de novel·la. En definitiva, el Consell, d'UM, presi-

dit per Munar, procurava que per tota l'illa almenys se sentís a dir que existia una Diada. La intenció era que la participació popular, certament minsa, anés augmentant any rere any. Ara, tot el contrari. No s'ha programat ni un sol acte d'aquesta mena. Només la missa catòlica al matí i, a l'horabaixa, l'acte oficial al Teatre Principal de Palma.

Al Principal s'homenajà el passat dia 12 de setembre –com cada any– un grupat de mallorquins, i entitats de l'illa, que s'han distingit en les respectives professions o activitats. Llavors fou el

torn del discurs de la presidenta, Maria Salom. Des de la primera Diada, 1997, i durant tots els anys que fou presidida per Munar, fins el 2006, i també per part de la socialista Francina Armengol, entre 2007 i 2010, el discurs esdevenia un moment políticament rellevant. Fins i tot l'any passat la presidenta actual, del PP, Salom, el féu amb una clau una mica política. Enguany, no.

Enguany Maria Salom féu un discurs curt –vuit minuts–, sense cap reivindicació, sense cap idea política, sense, en fi, ànima. Va estar a l'altura de la poca presència de públic. Normalment el Consell procurava que en aquest acte no es vessin cadires i llotges buides al Teatre Principal. Enguany, al PP ni li ha importat que les calbes es vessin en totes les fotografies que publicaren els diaris l'endemà. Ni tan sols això ja importa a la majoria actual del Consell. Prova fefaent del desinterès absolut que manifesta per la Diada.

Bastava l'endemà mirar les portades dels diaris de Palma per a copsar com ha estat enguany aquesta celebració. *Diari de Balears*: "Diada depressiva". *Última Hora*: "La Diada més freda"... Res a veure amb els anys del *munarat*. Només una dada comparativa. En el darrer any de Munar com a presidenta del Consell, el 2006, el pressupost dedicat a la Diada fou de 600.000 euros. Enguany ha estat de 75.000. La diferència dóna justa idea de la intensitat amb què s'està esvaïnt la Diada inventada per UM i Munar.

Diada d'UM. Era previsible, el que està passant. Una vegada que Munar ja no presidia el Consell, la Diada que s'inventà tenia si no els dies sí almenys els anys comptats. Durant els quatre anys de Francina Armengol com a presidenta del Consell (2007-2011), la socialista intentà copiar Munar, quant a aprofitar la Diada per a projectar la seva imatge política. Però fou inútil. Cada any la Diada anà minvant en importància política. La prova n'era l'atenció que li dedicaven els mitjans de comunicació. Declinant. Cada any que passava manco interès despertava.

Per si faltava res, a partir de 2008, amb la crisi econòmica cremant els recursos públics, la Diada del Consell començà a sofrir un server règim d'aprimament. Però, si més no, encara

conservava la intencionalitat política –si més no, parcialment– d'un altre temps. Armengol no volgué minimitzar la festivitat i aprofitava l'avinentesa per a fer encesos discursos polítics.

Però amb l'arribada de Maria Salom a la presidència del Consell –suportada amb un grup d'escons conservadors que són 19 sobre 33– tot ha canviat. Més enllà del no discurs que enguany va llegir, el canvi sobretot es nota en la intencionalitat política que hi ha rere la Diada. El contrast és especialment fort amb els temps de Munar. Per exemple, el 2006 la presidenta del Consell i d'UM féu regalar 110.000 banderes mallorquines per penjar pels balcons de les cases de l'illa. La intenció era impulsar el sentit identitari nacionalista. Enguany Salom ha fet repartir 5.000 polseres amb la bandera mallorquina, la qual cosa podria dur un observador aliè a pensar que també impulsa el nacionalisme mallorquinista. Res més enfora, però. De fet, és una manera d'oposar les polseres a la campanya del

llaç –fet amb la quadribarrada– a favor del català i contra la política lingüística del PP.

Aquella Diada de 2006 va ser el cim de la representació escenogràfica que Munar i UM pretenien amb la festivitat, quan se la inventaren el 1997. Aquesta data, la triaren perquè commemora que el 1276 el rei Jaume II de Mallorca jurà la Carta de Franqueses i Privilegis del Regne de Mallorca. D'alguna manera era la reivindicació política identitària mallorquinista enfront de l'extraoficial Diada catalanista que els nacionalistes d'aquesta orientació celebren, amb una manifestació, el 31 de desembre, la qual commemora la conquesta de Palma pel rei En Jaume. I ahora expressava la voluntat de Munar i d'UM de tenir la seva pròpia Diada al marge de la balear, l'1 de març, que commemora l'entrada en vigor de l'Estatut d'Autonomia.

La conceptualització ideològica de la festa, doncs, era meridiana. Es tractava de reivindicar l'existència del Consell com a “vertader govern dels

mallorquins”, tal i com li agradava dir a Munar. Des de 1997 cada Diada era aprofitada per Munar per a projectar la seva imatge política i institucional, dotada de tota la parafernàlia que mai no havia tingut el càrrec de president del Consell. Ella era la protagonista absoluta. Convidava totes les autoritats, les quals s'asseien a primera fila. Munar, sobre l'escenari, quedava per sobre de totes elles. Una posada en escena que tenia clara intencionalitat: tots als seus peus. Una mera anècdota, sí, però rellevant. Per comparar: la Diada d'enguany i de l'any passat, Maria Salom ha compartit protagonisme sobre l'escenari amb el president del Govern, el seu cap de partit, José Ramón Bauzá.

En definitiva, desapareguda UM i amb Munar fora de la política, la seva Diada, pensada i inventada per a major glòria de tots dos, no aguanta el pas del temps. Es va esvaint.

Miquel Payeras

2013

IX PREMIS D'EDUCACIÓ EN EL LLEURE

Bases

Dotats amb 24.000 euros en conjunt

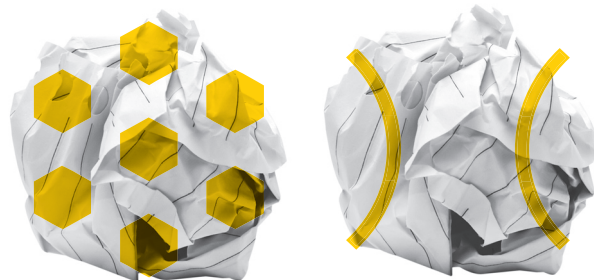
OBJECTIUS:

Reconèixer iniciatives dins l'àmbit de l'educació social i del lleure que afavoreixin el sentiment de pertinença al país i que integrin el servei a la comunitat i l'aprenentatge.

DOTACIÓ:

4 Premis de 4.000 euros cada un per a nous projectes i per a treballs que presentin el resultat d'una experiència ja realitzada.

1 premi de 4.000 euros per a la millor experiència o projecte presentats, que estigui fet per joves i/o adreçat a joves, ofert per la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

1 premi de 4.000 euros de reconeixement a la trajectòria d'una entitat en el camp de l'educació en el lleure.

El termini de presentació de propostes s'acaba el dia **12 de desembre del 2012.**

Podeu consultar-ne les bases a www.fundaciolluiscarulla.cat